

[Vivike.]

vi svare, at vi kan ikke komme forureningen til livs, uden at det koster ulejlighed, og uden at det koster penge. Der sker ingenting af sig selv.

I den foreslåede § 5 siges det, at ajle ikke må udledes i vandløb, men i § 5 b siges det, at afløb fra stalde gerne må udledes. Afløb fra stalde kan udmærket godt være ajle — det kan også være sulfo — og derfor går vort ændringsforslag ud på, at afløb fra stalde skal være forbudt. Her har vi igen det samme, at hvis det viser sig, at afløb fra stalde slår fiskene ihjel og ødelægger vandet, så er det forbudt, men det opdager man altså for sent. Vi må tage højde for ulykkerne, inden de sker, og det gør vi med sådanne ændringsforslag.

Grøde, altså siv og alt det, der vokser i vandløbene og navnlig nu vokser så kraftigt, fordi vandløbene er stærkt forurenede, ændrer vandløbets naturlige tilstand, idet der dannes propper, som hindrer vandføringen, så arealerne nær vandløbet tager skade. Rådende grøde nedsætter vandets iltindhold, hvilket medvirker til fiskedrab. Drivende grøde er til stærk gene for erhvervsfiskeri i saltvand, for lystfiskere og derved til gene for rekreative interesser. Hvad det koster at optage grøden, sparer vi mængdefold på sundhedsvæsenets konto, og det koster i øvrigt ikke ret meget.

I Hjørring amt tager man grøden op af vandløbene, det sørger vandinspektøren for. Dér viser det sig — det har udvalget fået oplysning om fra vandinspektoratet i Hjørring amt — at det fordyrer renholdelsen af vandløbene med kun 10 pct. Grøden medvirker stærkt til forureningen, ændrer vandløbets naturlige tilstand, og derfor har vi stillet ændringsforslag om, at den over hele landet som i Hjørring amt skal tages op og anbringes 1 m fra vandløbets kant. Det måtte i øvrigt de private lodsejere gøre, dengang de skulle rense vandløb, og da skulle myndighederne nok sørge for, at det blev taget op, ellers faldt hammeren. Efter at det offentlige har overtaget vandløbene,

tager man ikke grøden op, og det er dog for ringe.

Vi foreslår, at der i § 49 indsættes et nyt stykke, der hedder, at tilladelse til vandindvinding ved oprettelse af dambrug kan meddeles i et sådant omfang, at vandløbets minimumsvandføring på intet tidspunkt nedsættes til under en tredjedel. Voldsom vandindvinding er til stor skade for bestanden af vildfisk; vandet vender selvfølgelig tilbage fra dambruget, men i afiltet tilstand, og det løber mange kilometer, inden det har nået sin naturlige tilstand, og på denne strækning dør vildfiskeyngelen. Betingelserne for at leve dér er stærkt nedsat, og det nedsætter igen de menneskelige trivselsbetingelser.

Nu siger hr. Amtoft, at det er uheldigt, hvis man får en sådan paragraf i loven, således at det bliver ens over hele landet, at man ikke må sænke vandstanden mere end $\frac{1}{3}$, og det er der også andre medlemmer i udvalget der har sagt. Jeg anser det ikke for at være uheldigt, simpelt hen fordi jeg mener, at vi har dambrug nok med de 800 dambrug, vi har i Danmark. Der er i virkeligheden ikke, hvis vi skal bruge vores fornuft, plads til flere, og skulle så sådan en lovparagraf hindre et dambrug i at blive oprettet, har paragraffen ifølge min mening gjort noget godt. Vi skal jo ikke bare se på mammon, vi skal også se på fremtiden, på vore efterkommeres muligheder for at nyde naturen, nyde vandene, og på deres sundhed, for det er det, det drejer sig om, og dambrug forurener i meget stærk grad.

Hvis der foregår overtrædelser af vandløbsloven — jeg behøver ikke at sige hvis, for det foregår hver eneste dag — sker det en gang imellem, om end alt for sjældent, at der idømmes bøder, som så tilfalder kommunkassen. I almindelighed er disse bøder alt for små. Jeg kender en dambruger, som siger: jeg forurener vandløbet, og jeg får gerne en bøde, men det kan udmærket betale sig for mig, selv om de bliver ved at fordoble bøden; først når de fordobler fjerde gang, kan det ikke betale sig for mig